

Міжнародна
організація
праці

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

Проект
НА ШЛЯХУ ДО БЕЗПЕЧНОЇ, ЗДОРОВОЇ ТА ЗАДЕКЛАРОВАНОЇ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Проект фінансується
Європейським союзом

З турботою про себе й кожного

ПРОГРАМА ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ НА
РОБОЧОМУ МІСЦІ: УНІВЕРСАЛЬНА ДОРОЖНЯ КАРТА

Ксенія Лепеха

психологиня-тренерка

профілактичних програм в сфері праці

pratsia.in.ua

ilo.org/shd4Ukraine

САМООЦІНКА ПІДПРИЄМСТВ СВОЄЇ СИТУАЦІЇ ЩОДО ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

ЧЕК-ЛИСТ

- Чи сформована культура психологічної безпеки?
- Чи навчені керівники структурних підрозділів стратегіям ефективної комунікації в ситуаціях у зв'язку із психічним здоров'ям співробітників?
- Чи проводиться оцінка психосоціальних ризиків та небезпек в рамках загальної політики безпеки і здоров'я на роботі?
- Чи запроваджена програма підтримки психічного здоров'я працівників, яка діє на постійній основі і має критерії ефективності?

КРОКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ ПСП

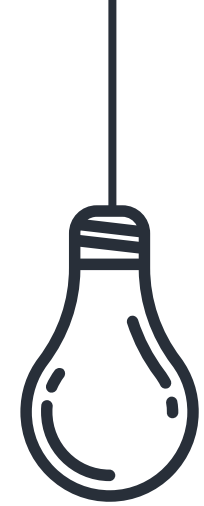
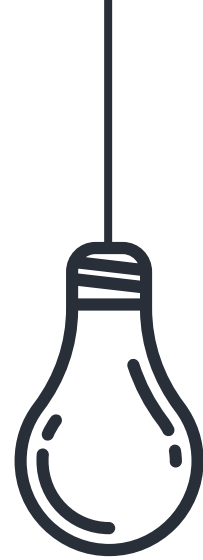
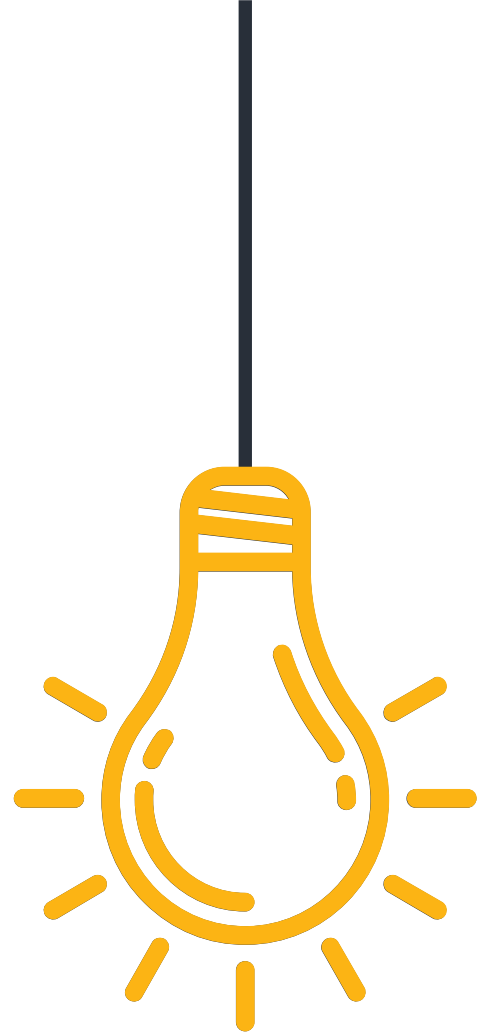
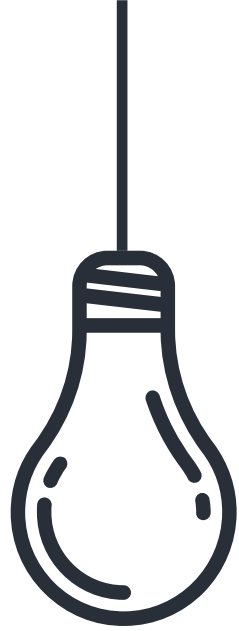
ДОРОЖНЯ КАРТА

-
- ✓ розробити і затвердити план програмних заходів

-
- ✓ створити ініціативну групу;
 - ✓ проаналізувати ситуацію;
 - ✓ заручитися підтримкою керівництва.

-
- ✓ розробити і затвердити систему моніторингу і оцінки програми

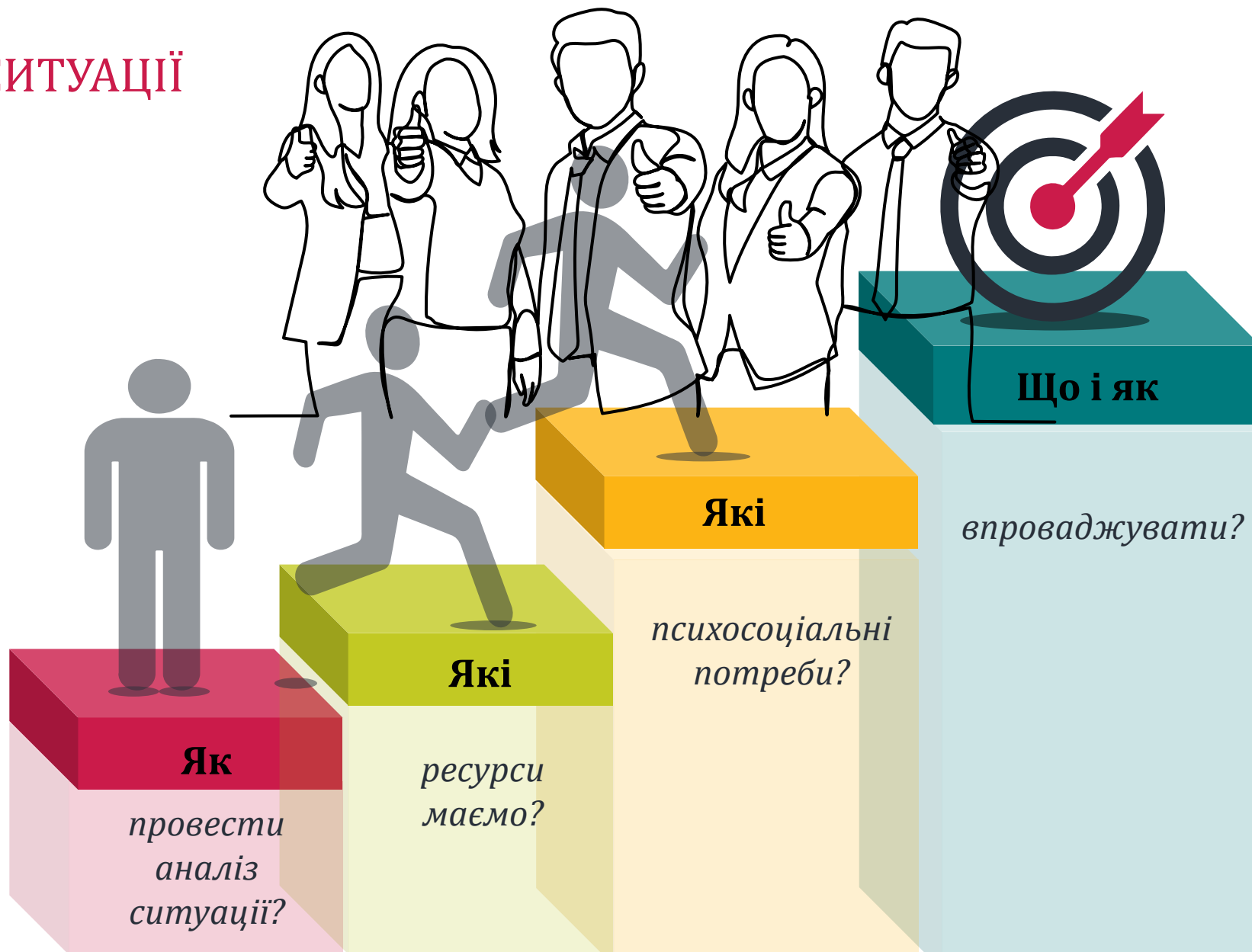
-
- ✓ розробити та ухвалити письмову політику;
 - ✓ ознайомити з нею усіх працівників;
 - ✓ налагодити комунікаційну систему

**ЧОМУ Я
ДРАЙВЕР
ПРОГРАМИ?**

АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ

ОСНОВА ПРОГРАМИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ

Політика щодо психосоціальної підтримки працівників

Заява про наміри_____

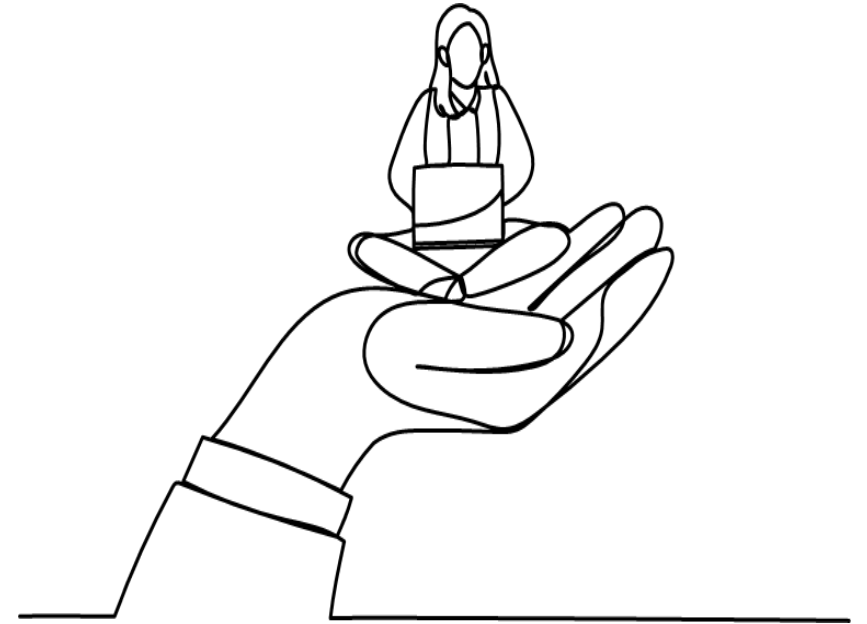
Цілі програми психосоціальної підтримки_____

Визначення ключових понять_____

Зобов'язання керівників і працівників_____

Комунікація з персоналом, профілактика, підтримка_____

Моніторинг і перегляд політики__

ПИСЬМОВА ПОЛІТИКА

СТРАТЕГІЇ ЗАХОДІВ В РАМКАХ ПРОГРАМИ ПСП

УНІВЕРСАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ:

загальний рівень - всі працівники

Мета: попередження ризиків і зміцнення психічного здоров'я (інформаційно-навчальні заходи, оздоровчі програми, організаційні зміни...)

ВИБІРКОВІ СТРАТЕГІЇ:

рівень окремих груп працівників

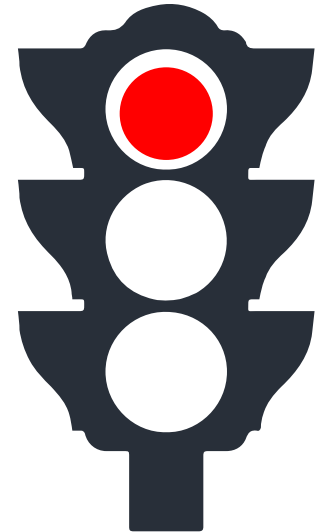
Мета: раннє втручання, зменшення ризиків (інформаційно-навчальні заходи, підтримуючі програми, організаційні зміни...)

СПЕЦІАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ:

індивідуальний рівень – окремий працівник

Мета: відновлення, адаптація на роботі після травми (фахова допомога розумне пристосування, перша психологічна допомога...)

СИСТЕМА МІО В РАМКАХ ПРОГРАМИ ПСП

Цілі і завдання
відповідно до
стратегії (рівня)
втручання

Методи збору
даних
(джерело даних,
інструменти,
частота)

Поширення
результатів

01

02

03

04

05

Індикатори процесу
та індикатори
результату
(показники для
вимірювання)

Роль та
відповідальність
в рамках МіО
(менеджер даних)

ПЛАН ЗАХОДІВ В РАМКАХ ПРОГРАМИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ
ЗРАЗОК

Заходи (завдання)	Рівень втручання (універсальний, вибірковий, індивідуальний)	Зміст (форма і методи)	Необхідні ресурси (інформаційні та комунікаційні інструменти, матеріальні і фінансові, час)	Відповідальна особа (ім'я, контакт, функція)	Термін виконання (частота і дата)	Статус виконання/ труднощі/ результати МіО (проміжний і кінцевий результат і вплив)

Check List

ІНФРАСТРУКТУРА ПРОГРАМИ

РЕАЛІЗАЦІЯ:

- ✓ Чи є підтримка керівництва?
- ✓ Чи є чітка координація процесу та комунікація?
- ✓ Чи всі ознайомлені з письмовою політикою і програмою?
- ✓ Чи є виконання плану заходів Програми?
- ✓ Чи проводиться МіО Програми?

ПІДГОТОВКА:

- ✓ Чи є прихильність керівництва?
- ✓ Чи визначені координатори?
- ✓ Чи зроблена оцінка ПС потреб і наявні ресурси?
- ✓ Чи ухвалені політика і план заходів?
- ✓ Чи розроблена система МіО?

РЕЗУЛЬТАТ:

- ✓ Чи дієва політика? (організаційні зміни)
- ✓ Чи всі групи працівників охоплені? (рівень залучення і залученості)
- ✓ Чи ефективні заходи? (рівень стресу, рівень задоволення роботою, рівень продуктивності, рівень підтримки з боку колег і керівництва тощо)

Міжнародна
організація
праці

Проект
НА ШЛЯХУ ДО БЕЗПЕЧНОЇ, ЗДОРОВОЇ ТА ЗАДЕКЛАРОВАНОЇ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

Проект фінансується
Європейським союзом

З турботою про себе й кожного

РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМ
ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ
НА РОБОЧОМУ МІСЦІ: КЛЮЧОВІ
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Ксенія Лепеха
психологиня-тренерка
профілактичних програм в сфері праці

pratsia.in.ua

ilo.org/shd4Ukraine

Учасники пілотної ініціативи з розроблення і впровадження програм психосоціальної підтримки на робочому місці

Листопад 2022
Квітень 2023

ОРГАН ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ
Державна служба України з
питань праці, м. Київ
Апарат та надалі 8 міжрегіональних
управлінь
Орган влади, що реалізує функції
інспекції праці в Україні: забезпечення
додержання законодавства з питань
праці, БЗР тощо
1884 працівники

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ТОВ "Нафтогаз Цифрові
Технології", м. Київ
ІТ-компанія, що надає
інформаційно-технологічні послуги
компаніям Групи Нафтогаз
223 працівники

ОСВІТА
Регіональний центр
професійно-технічної освіти № 1
м. Кременчук, Полтавська область
Навчальний заклад із підготовки
висококваліфікованих робітників для
нафтохімічних підприємств, харчової
промисловості, сфери послуг,
будівництва
112 працівників

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я
Центр первинної
медико-санітарної
допомоги «Центральний»
м. Рівне
Заклад із надання первинної
медичної допомоги
350 працівників

Броварська
багатопрофільна клінічна
лікарня, м. Бровари,
Київська область
Заклад із надання вторинної
спеціалізованої медичної
допомоги
1205 працівників

Львівський обласний
клінічний діагностичний
центр, м. Львів
Заклад із надання
консультативно-
діагностичної та
лікувально-профілактичної
допомоги
210 працівників

Дніпропетровська
обласна клінічна лікарня
імені І.І. Мечникова
м. Дніпро
Обласний центр
спеціалізованої
хірургічної допомоги
2234 працівники

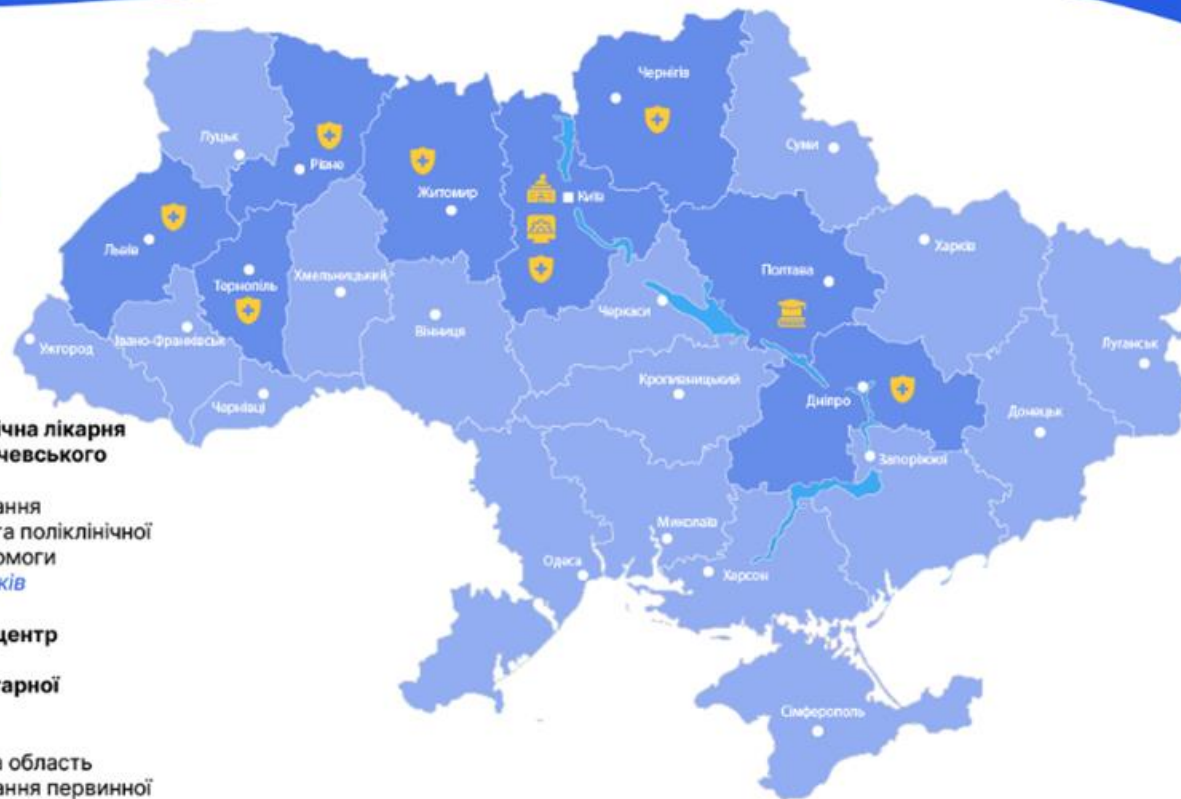
Центр сімейної медицини
«Формула Здоров'я»
м. Київ
Стоматологічна клініка
54 працівники

Білоцерківська
міська лікарня № 1
м. Біла Церква,
Київська область
Заклад із надання
стаціонарної
та поліклінічної медичної
допомоги
512 працівників

Обласна клінічна лікарня
ім. О.Ф. Гербачевського
м. Житомир
Заклад із надання
стаціонарної та поліклінічної
медичної допомоги
1613 працівників

Зборівський центр
первинної
медико-санітарної
допомоги
м. Зборів,
Тернопільська область
Заклад із надання первинної
медичної допомоги
115 працівників

Чернігівська обласна
лікарня
м. Чернігів
Заклад із надання третинної
високоспеціалізованої
медичної допомоги
1442 працівники

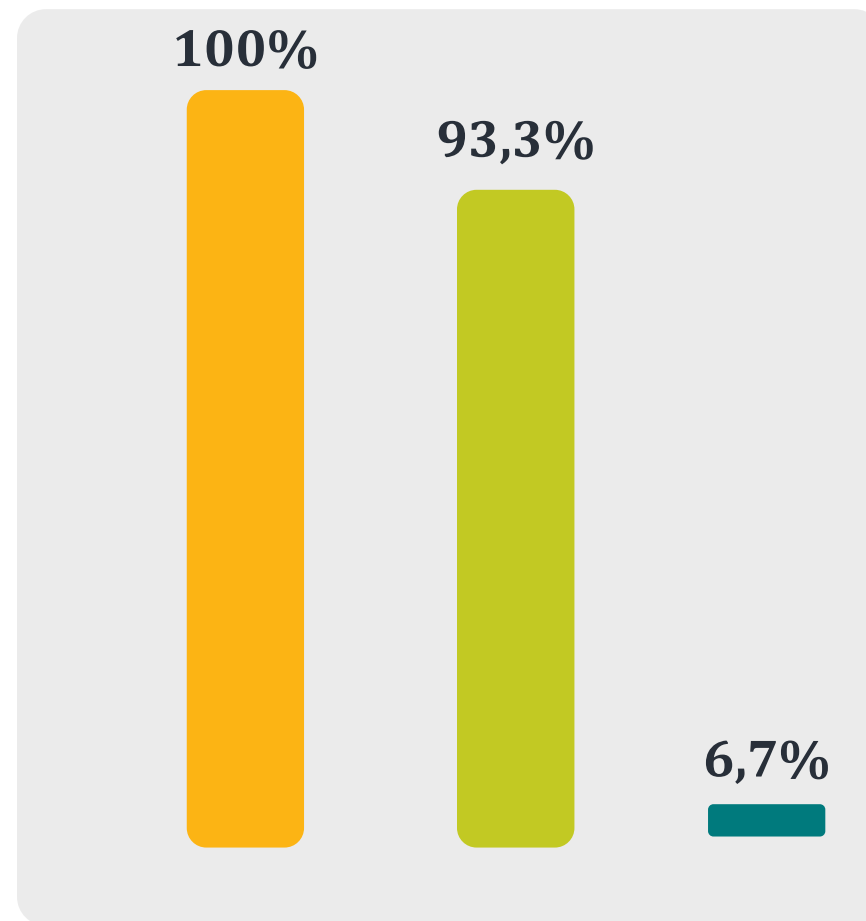

12 підприємств
9654 працівники
14 експертів-спостерігачів
від стейкхолдерів

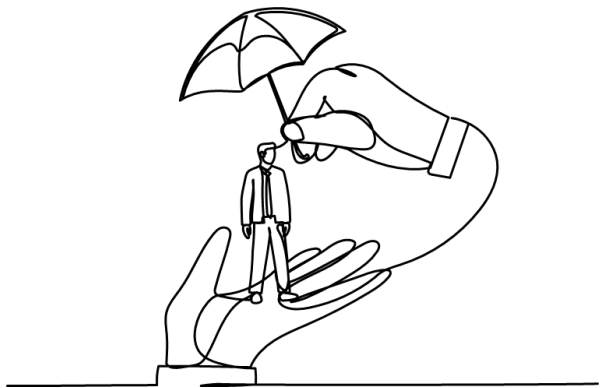

РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПСП: відповіді респондентів щодо якості інформаційно-навчальних матеріалів і вебінарів

- **Достатньо вдала** форма викладання інформаційного матеріалу під час вебінарів на кожному кроці впровадження Програми.
- **Достатньо корисними і практичними** є додаткові інформаційні матеріали, розміщені на диску "Пілотування Програми" та на порталі Держпраці.
- **Не достатньо корисними і практичними** є додаткові інформаційні матеріали, розміщені на диску "Пілотування Програми" та на порталі Держпраці.

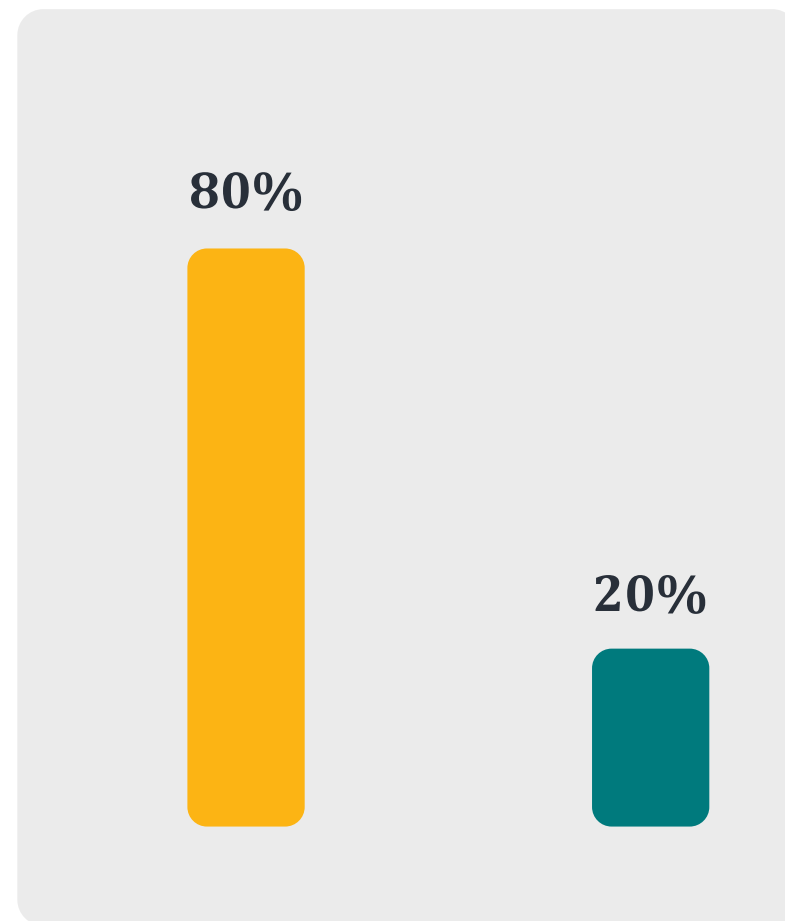
Характеристика вибірки: 15 респондентів, з яких 6 пілотні підприємства, 6 «заочні» підприємства і 3 респондента з числа експертів-спостерігачів.

РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПСП: розподіл відповідей респондентів щодо якості 4-крокової моделі Програми ПСП

 Достатньо вдала і зручна для використання 4-крокова модель Програми ПСП

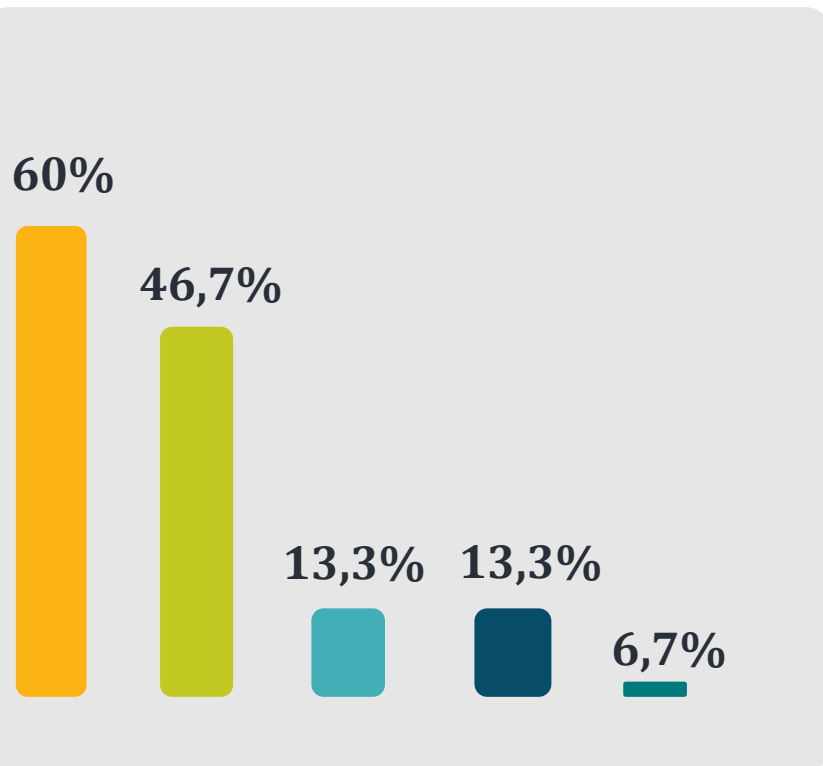
 Дещо варто змінити в 4-кроковій моделі Програми ПСП

Характеристика вибірки: 15 респондентів, з яких 6 пілотні підприємства, 6 «заочні» підприємства і 3 респондента з числа експертів-спостерігачів.

РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПСП:

відповіді респондентів щодо реалістичності і складності впровадження такої моделі ПСП на рівні підприємства (можливість обрати кілька варіантів)

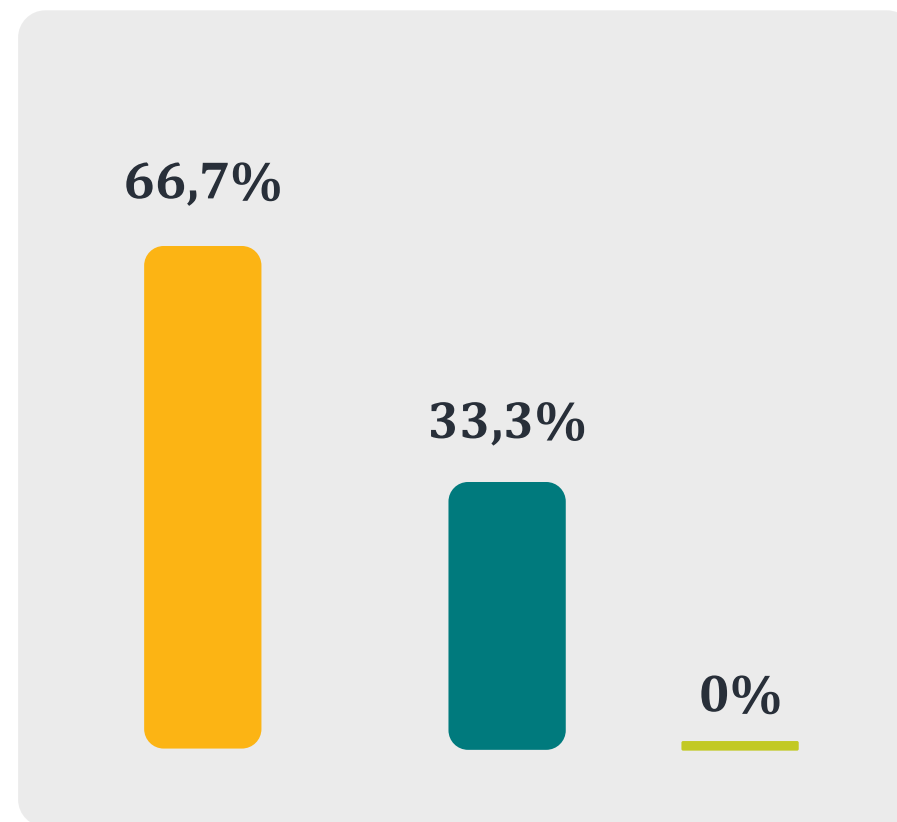
- Абсолютно реалістична в розробленні і впровадженні, було б бажання
- Складна, тому що потребує значних ресурсів (фінанси, час, люди)
- Складна, тому що немає лідера/лідерів, який(-і) би взяв/взяли на себе відповідальність
- Складна, тому що відсутня мотивація у працівників займатися цим питанням
- Складна, тому що немає підтримки з боку керівництва

Характеристика вибірки: 15 респондентів, з яких 6 пілотні підприємства, 6 «заочні» підприємства і 3 респондента з числа експертів-спостерігачів.

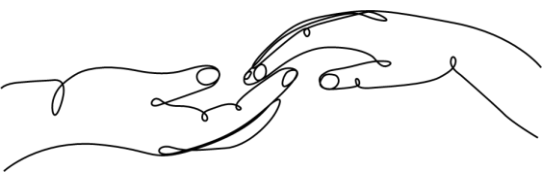

РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПСП: розподіл відповідей респондентів щодо впроваджених кроків програми ПСП

- **Усі кроки** програми ПСП впроваджені і заходи реалізуються
- **Деякі кроки** програми ПСП впроваджені
- **Жоден крок** програми ПСП не впроваджений

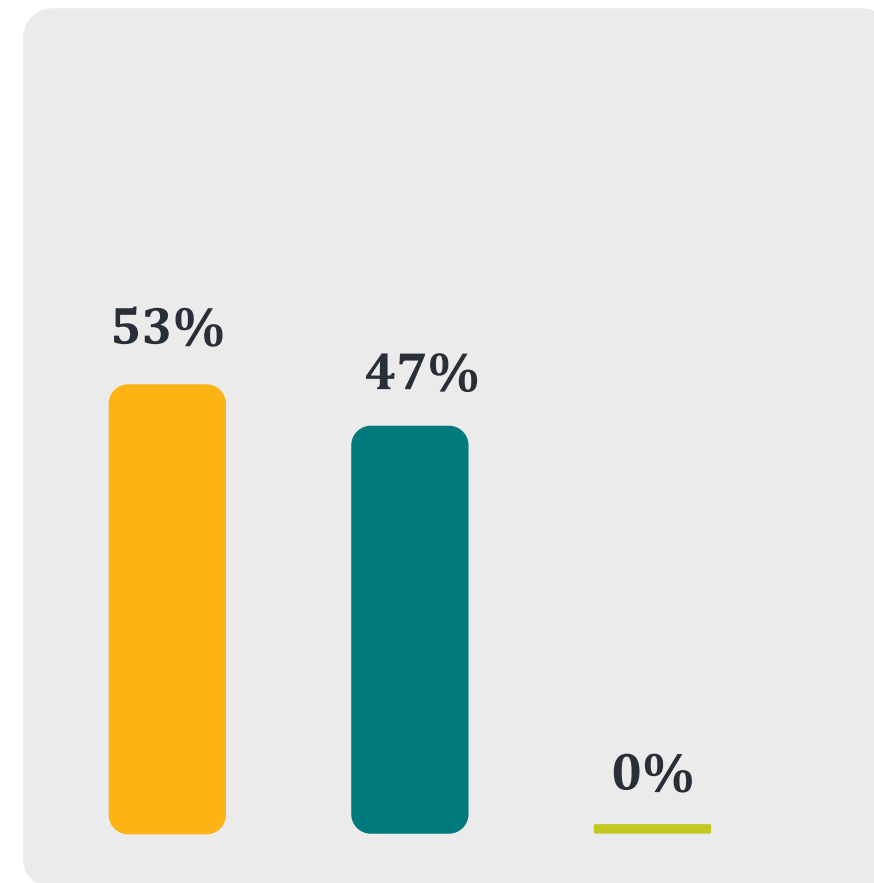

Характеристика вибірки: 15 респондентів, з яких 6 пілотні підприємства, 6 «заочні» підприємства і 3 респондента з числа експертів-спостерігачів.

РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПСП: розподіл відповідей респондентів щодо корисності тренінгу з надання першої психологічної допомоги на робочому місці

- **Корисний тренінг, плануємо використовувати**
здобуті знання на робочому місці
- **Корисний тренінг, вже використовуємо** здобуті
знання в підтримці інших на робочому місці
- **Не корисний тренінг**

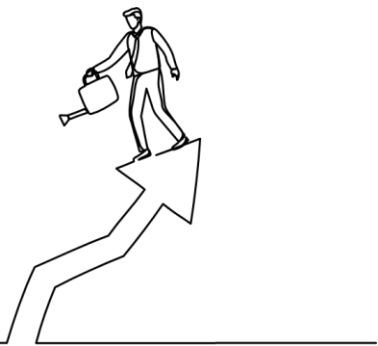
Характеристика вибірки: 15 респондентів, з яких 6 пілотні підприємства, 6 «заочні» підприємства і 3 респондента з числа експертів-спостерігачів.

РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПСП:

відповіді респондентів щодо ефективності програми ПСП на робочому місці на основі їх внутрішніх МіО

Характеристика вибірки: 13 респондентів надали відповідь, з яких одна відповідь – це відсутність зацікавленості у працівників програмою (даний респондент не розпочав ще реалізацію заходів).

РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПСП:

відповіді респондентів щодо ключових передумов успішності програми ПСП на рівні підприємства (можливість обрати кілька варіантів)

Підтримка з боку керівництва

85,7
%

Ініціативна команда

78,6
%

Фінансова підтримка

71,4%

Штатний психолог

64,3
%

Підтримка з боку керівництва

Лідери програми з числа працівників

Фінансова підтримка програми

Наявність штатного психолога

Характеристика вибірки: 14 респондентів надали відповідь.

РЕЗУЛЬТАТИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМИ ПСП:

варіанти відповідей респондентів щодо перешкод і передумов поширення програми ПСП на рівні галузі/регіону/держави

ПЕРЕДУМОВИ УСПІХУ (пропозиції):

- ✓ інформаційні компанії, соціальна реклама;
- ✓ фінансова підтримка;
- ✓ програма підготовки спеціалістів (посада тренера з підтримки психічного здоров'я);
- ✓ підтримка на державному рівні (підтримка підприємств, які впровадили програму);
- ✓ правильний підбір команди з ПСП.

ПЕРЕШКОДИ (побоювання):

- ✓ відсутність фінансування;
- ✓ проблеми з масштабування;
- ✓ недостатня обізнаність керівництва з даного питання;
- ✓ відсутність мотивації у керівника і у працівників;
- ✓ бойові дії.

ЯК ЗРОБИТИ ПРОГРАМУ ПСП НЕВІД'ЄМНОЮ ЧАСТИНОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ

ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМИ

- Політика з ПСП інтегрована і є частиною БЗР.
- Пріоритетні проактивні заходи реалізуються на основі оцінки ПС потреб.
- Психологічно безпечне лідерство як фактор інклюзивної позитивної організаційної культури.
- Промоція підтримки психічного здоров'я шляхом регулярної комунікації.
- Перегляд і вдосконалення політики і програми шляхом регулярного МіО.
- Підтримка з боку керівництва систематична.

ЯК ПОШИРИТИ ПРОГРАМУ ПСП ПРАЦІВНИКІВ НА РІВНІ ГАЛУЗІ/РЕГІОНУ/ДЕРЖАВИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- 1 Розробити методичні рекомендації і затвердити компетентним органом *(специфіка галузі, регіону та розмір підприємства, соціальний діалог)*.
- 2 Розробити інструмент оцінки і керування ПС ризиками в сфері праці *(анкета, рекомендації, навчання)*.
- 3 Створити систему підготовки інструкторів з ППД - версія для робочих місць *(затверджена програма навчання, положення в колективних договорах та угодах)*.
- 4 Створити платформу для обміну досвідом, поширення інформації та підтримки кращих практик *(н-д, коаліція підприємств – амбасадорів з підтримки психічного здоров'я)*.
- 5 Надати підтримку підприємствам в рамках реалізації галузевих, регіональних, державних програм.

ЩО ІЩЕ?

Міжнародна
організація
праці

Проект виконується
Міжнародною організацією праці

Проект
НА ШЛЯХУ ДО БЕЗПЕЧНОЇ, ЗДОРОВОЇ ТА ЗАДЕКЛАРОВАНОЇ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Проект фінансується
Європейським союзом

З турботою про себе й кожного

ПІЛОТУВАННЯ ПРОГРАМ
ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ
НА РОБОЧОМУ МІСЦІ: ПІДСУМКИ

7 квітня 2023

pratsia.in.ua

ilo.org/shd4Ukraine